

Kulturdepartementet

Statens medieråd
Box 27204
102 53 Stockholm

Uppdrag till Statens medieråd att kartlägga skyddet av barn och unga på internet vad avser rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens medieråd i uppdrag att kartlägga skyddet av barn och unga på internet vad avser rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism. Kartläggningen ska omfatta offentliga aktörers och civilsamhällets åtgärder på området samt de självregleringsåtgärder som leverantörerna av sociala medier genomför. I den mån könsskillnader har uppmärksammats inom ramen för dessa ska det framgå av kartläggningen. Myndigheten ska sprida resultaten av kartläggningen till berörda aktörer.

Uppdraget ska utföras i samverkan med Barnombudsmannen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Justitiekanslern, Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet samt Myndigheten för press, radio och tv. I uppdraget ingår även att föra en dialog med företrädare för leverantörer av sociala medier rörande den utveckling som sker när det gäller företagens självreglering.

Statens medieråd får för uppdragets genomförande använda högst 250 000 kronor under 2016. Kostnaden ska belasta utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., anslagsposten 5 för budgetåret 2016. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 november 2016. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 1 april 2017.

Regeringen avser att återkomma om hur uppdraget ska redovisas.

Ärendet

Regeringen konstaterade i budgetpropositionen för 2016 att det finns behov av att samla och systematisera arbetet mot rasism och liknande former av fientlighet i en nationell plan som grund för ett långsiktigt och resultatenriktat arbete. Regeringen angav att den avser att inom samma ram också behandla arbetet med att förebygga och motverka hatbrott.

Ett flertal myndigheter ansvarar för att skydda barn och unga inom dessa områden. En av dessa är Statens medieråd, som har till uppgift att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan. Statens medieråd ska inom sitt verksamhetsområde verka för mediebranschernas självreglering.

Facebook, Twitter, Youtube och Microsoft har nyligen skrivit under Europeiska kommissionens uppförandekod kring hets mot folkgrupp och hatpropaganda på sociala medier. Enligt uppförandekoden förbinder sig företagen att inom 24 timmar granska anmälda hatkommentarer och bedöma om de ska ta bort dem i enlighet med sina användarvillkor. De ska också vara tydliga med vad som får spridas på deras nätverk och upplysa om hur användarna ska gå tillväga om de ser något som bryter mot reglerna och vill anmäla.

Statens medieråd har sedan 2013 i uppdrag att genomföra kampanjen No Hate Speech Movement som syftar till att förebygga bl.a. rasism, sexism och våldsbejakande extremism på internet.

Skälen för regeringens beslut

Företrädare för grupper som utsätts för rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott vittnar om att utsattheten på internet är stor. Åsikter som tidigare endast fördes fram i extrema sammanhang sprids nu dagligen i kommentarsfält och sociala medier. Våldsbejakande extremistiska grupper, nätverk och individer använder vidare internet och sociala medier för spridande av propaganda och annat material som glorifierar våld, våldsbejakande ideologier och terrorism. Det är viktigt att Sverige är rustat för att bemöta sådan propaganda och sådana antidemokratiska budskap även när de sprids på internet. En viktig del i detta är att öka kunskapen om omfattningen av och innehållet i dessa budskap. Totalförsvarets forskningsinstitut har därför fått i uppdrag av regeringen att göra kartläggningar och analyser av våldsbejakande extremistisk propaganda på internet och via sociala medier (Ku2016/01373/D). Uppdraget ska pågå 2016–2018.

För att ytterligare förbättra skyddet av barn och unga vad avser rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism behöver skyddet av barn och unga kartläggas och utifrån kartläggningen behöver förslag

tas fram om vad som behöver göras, såväl av offentliga som privata aktörer, för att öka skyddet. Syftet med uppdraget är att utgöra ett första steg på vägen mot framtida åtgärder och insatser för att förbättra skyddet.

Den totala kostnaden för att genomföra uppdraget beräknas till en miljon kronor. Regeringen har för avsikt att avsätta medel för att genomföra uppdraget med högst 750 000 kronor 2017 under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Camilla Abrahamsson

Kopia till

Justitiedepartementet/Polisenheten
Justitiedepartementet/Åklagarenheten
Socialdepartementet/Jämställdhetsenheten
Kulturdepartementet/Enheten för medier och film
Kulturdepartementet/Enheten för demokrati och det civila samhället
Den nationella samordnaren för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism (Ju 2014:18)
Barnombudsmannen
Brottsförebyggande rådet
Justitiekanslern
Kammarkollegiet
Myndigheten för press, radio och tv
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Polismyndigheten
Totalförsvarets forskningsinstitut